

KYSELYLOMAKE: FSD3042 SOSIAALIBAROMETRI 2014

QUESTIONNAIRE: FSD3042 SOCIOBAROMETER 2014

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Helsingissä, 4.12.2013

Sosiaalibarometri 2014

Hyvä kunnan terveydenhuollosta vastaava johtaja,

Olette alanne keskeisenä asiantuntijana mukana valtakunnallisesti kattavassa Sosiaalibarometri 2014 -kyselyssä. Vuosittain toteutettava Sosiaalibarometri selvittää palvelujärjestelmän ja ihmisten hyvinvoinnin ajankohtaistilannetta sekä ennakoiteja tulevasta kehityksestä. Tuloksista laaditaan raportti, joka julkaistaan huhtikuussa 2014.

Arviot kootaan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavien johtajien lisäksi Kelan ja TE-toimistojen johtajilta. Tänä vuonna käsitellään mm. kuntasäästöjen ja potilaiden valinnanvapauden vaikutuksia perusterveydenhuoltoon.

Jos olette tällä välin jo vastannut kyselyyn, kiitämme lämpimästi vastauksestanne. Mikäli ette ole vielä osallistunut kyselyyn, toivoisimme, että voitte käyttää hetken ajastanne. Pyydämme vastaamaan **viimeistään 3.1.2014**. Palautuskuori on liitteenä. Jokainen vastaus on tärkeä kattavan kokonaiskuvan saamiseksi. Mikäli vastaatte mieluummin verkkokyselyyn, voitte käyttää 20.11.2013 sähköpostitse saamaanne linkkiä.

Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja raportoidaan niin, ettei yksittäistä vastaajaa voi tunnistaa. Vastaajien kesken arvotaan 200 euron arvoinen lahjakortti vapaavalintaiseen kylpylään.

Sosiaalibarometri-raportti on luettavissa julkistamisen jälkeen SOSTEn verkkosivuilla, josta löytyvät myös edellisvuosien julkaisut. Tuoreet tulokset nostetaan aktiivisesti ja monipuolisesti sosiaali- ja terveystieteiden keskusteluun ja päätöksentekoon. Keväällä tulosten pohjalta käytiin keskustelua erityisesti sosiaali- ja terveystieteiden kilpailuttamisesta.

Hyvää joulun odotusta toivottaen

Vertti Kiukas
Pääsihteeri
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Panu Laturi
Johtaja
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Lisätietoja: tutkimuspäällikkö Anne Eronen, anne.eronen@soste.fi.

24. vuotuisen Sosiaalibarometrin laatii SOSTE RAY:n, Kelan ja TEM:n tuella. SOSTE on valtakunnallinen kattojärjestö, joka kokoaa yhteen yli 250 sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteisöä. SOSTEn tavoitteena on sosiaalisesti eheä, terve ja aidosti osallistuva yhteiskunta, jossa järjestöillä on vahva rooli. www.soste.fi

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Society for Social and Health

www.soste.fi

Sosiaalibarometri 2014 -kysely terveysjohdolle

Kyselyn saa kuntien terveydenhuollosta vastaava johto valtakunnallisesti kattavasti. Yhteistoiminta-alueita (kuntayhtymä tai isäntäkunta) perustaneissa kunnissa kysely osoitetaan myös yhteistoiminta-alueen johdolle. **Pyydämme arvioimaan esitettyjä kysymyksiä koko** maantieteellisen **vastuualueenne kannalta**. Kunnasta tai laajemmasta toiminta-alueesta käytetään kyselyssä nimitystä **alue**.

Ympyröikää alueenne tilannetta tai käsityksiänne vastaava vaihtoehto tai kirjoittakaa vastaus sille varatulle riville.

1. Kunnan / yhteistoiminta-alueen nimi: _____

2. Mitkä seuraavista kuuluvat vastuualueeseen?

- 1 koko terveystoimi
- 2 osa terveystoimesta, mitkä osa-alueet? _____
- 3 muu, mikä? _____

3. Miten kuvailisitte em. **vastuualueenne tilannetta** alueellanne tällä hetkellä?

	ei muutosta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	voimakas muutos
	hallitsematon muutos	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	hallittu muutos

Hyvinvoinnin tilanne ja voimavarat

4. Millainen on arvionne mukaan alueenne väestön **hyvinvoinnin kokonaistilanne**?

	huono										hyvä									
Tällä hetkellä	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12 kuukauden kuluttua	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

5. Miten arvioitte hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutuvan alueellanne?

	huonosti							hyvin						
Tällä hetkellä	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Neljän vuoden kuluttua	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7

6. Miten perustelette hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulevaisuusarvioitanne?

7. Kuinka toiminta-alueellanne **voidaan** arvionne mukaan **turvata** kuntalaisten tarvitsemat **terveyspalvelut** kuntien nykyisillä voimavaroilla?

	huonosti				hyvin
Tällä hetkellä					
Terveyspalvelut yleensä	1	2	3	4	5
Perusterveydenhuollon palvelut	1	2	3	4	5
Erikoissairaanhoidon palvelut	1	2	3	4	5
12 kuukauden kuluttua					
Terveyspalvelut yleensä	1	2	3	4	5
Perusterveydenhuollon palvelut	1	2	3	4	5
Erikoissairaanhoidon palvelut	1	2	3	4	5

Kuntatalouteen kohdistuu paineita mm. veropohjan kaventumisen ja valtionosuuksien leikkausten vuoksi.

8. Arvioitko säästöpainneiden näkyvän vuonna 2014 alueenne **terveyspalveluissa**?

1	en
2	kyllä, miten ja missä palveluissa? _____

9. Mihin **väestöryhmiin** mahdolliset palveluleikkaukset kohdistuvat käytännössä eniten alueellanne?

10. Missä määrin kunnan säästötoimet vaikuttavat arvionne mukaan **hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen** alueellanne vuonna 2014?

ei lainkaan	vähän				paljon
1	2	3	4	5	6

11. Missä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvissä asioissa mahdollisten säästöjen vaikutukset ovat suurimmat?

Terveyspalvelujen tulevaisuuden suuntia

12. Missä määrin alueenne terveyspalveluissa panostetaan seuraaviin palveluihin tällä vuosikymmenellä?

	ei lainkaan		vähän			paljon	en osaa sanoa
Sähköiset palvelut (palvelutiedot, neuvonta, omahoito, ajanvaraus, etäkonsultaatio jne.)	1	2	3	4	5	6	7
Liikkuvat palvelut (pyörien päällä terveystarkastukset, rokotukset, laboratoriotestit, hammashoitola, kriisipalvelut jne.)	1	2	3	4	5	6	7
Kotiin tarjottavat palvelut toimintakykyä ja arjessa selviytymistä tukemaan (kotihoito, ensihoito, kotikuntoutus jne.)	1	2	3	4	5	6	7
Lähellä tarjottavat palvelut (matalan kynnyksen palvelupisteet, neuvolat, hoitajan ja lääkärin vastaanotto jne.)	1	2	3	4	5	6	7

13. Onko alueellanne käytössä liikkuvia palveluja terveyspalveluissa?

1 ei

2 suunnitteilla; mitä palveluja? _____

3 kyllä; mitä palveluja? _____

14. Mitä asiakas- / väestöryhmiä ne palvelevat kokemuksenne mukaan erityisen hyvin?

15. Kuinka merkittävästi arvioitte seuraavien seikkojen muokkaavan terveyspalveluja vuoteen 2020 mennessä?

	ei lainkaan	vähän				paljon	en osaa sanoa
Mahdollisuus valita terveyskeskus	1	2	3	4	5	6	7
Mahdollisuus valita terveyspalvelut toisesta kunnasta	1	2	3	4	5	6	7
Mahdollisuus valita terveyspalveluja toisesta maasta	1	2	3	4	5	6	7
Mahdollisuus valita hoitopaikaksi yksityinen tai julkinen palvelu (raha seuraa potilasta)	1	2	3	4	5	6	7
Omien tai ostopalvelujen korvautuminen potilaille tarjottavilla palveluseteleillä	1	2	3	4	5	6	7
Itsehoidon lisääntyminen	1	2	3	4	5	6	7
Omaisten ja läheisten vastuun lisääntyminen potilaan hoidosta	1	2	3	4	5	6	7
Potilaiden vaatimustason nousu	1	2	3	4	5	6	7
Potilaan omavastuuosuuden kasvu maksuista	1	2	3	4	5	6	7
Sähköisen asioinnin lisääntyminen	1	2	3	4	5	6	7
Puhelinpalvelujen kehittäminen	1	2	3	4	5	6	7
Potilaiden osallistaminen palvelujen kehittämiseen (mm. asiakasraadit)	1	2	3	4	5	6	7
Terveyspalvelujen karsiminen	1	2	3	4	5	6	7
Terveyserot	1	2	3	4	5	6	7

16. Mikä muu potilaita/asiakkaita koskeva asia vaikuttaa arvionne mukaan merkittävästi terveyspalveluihin vuosikymmenen lopussa?

Hyvinvointikertomus kunnan työväliseenä

17. Onko kunnassanne laadittu hyvinvointikertomus?

1 ei (Voitte siirtyä kysymykseen 23.)

2 kyllä

3 en osaa sanoa

18. Onko kuntanne hyvinvointikertomuksessa hyödynnetty alueen asukkaiden kokemustietoa hyvinvoinnista?

- 1 ei
 2 kyllä; onko se nostanut jotain oleellista uutta tietoa kunnan hyvinvoinnista esille? _____
 3 en osaa sanoa

19. Onko kuntanne hyvinvointikertomuksessa hyödynnetty järjestöjen toimintaa kuvaavaa tietoa?

- 1 ei
 2 kyllä; millaista tietoa? _____
 3 en osaa sanoa

20. Ovatko alueenne järjestöt olleet mukana hyvinvointikertomuksen laatimisessa?

- 1 ei
 2 kyllä; miten? _____
 3 en osaa sanoa

21. Miten arvioitte hyvinvointikertomuksen laatimisen vaikuttaneen seuraavien tahojen yhteistyöhön?

	heiken- tänyt selvästi	heiken- tänyt jonkin verran	säilynyt ennallaan	paran- tanut jonkin verran	paran- tanut selvästi	en osaa sanoa
Kunnan virkamiesjohdon ja luottamushenkilöiden välinen yhteistyö	1	2	3	4	5	6
Kunnan eri hallinnonalojen välinen yhteistyö	1	2	3	4	5	6
Kunnan ja valtiollisten toimijoiden välinen yhteistyö	1	2	3	4	5	6
Kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö	1	2	3	4	5	6

22. Miten arvioitte hyvinvointikertomuksen palvelleen seuraavia seikkoja tähän mennessä?

	ei					en osaa sanoa	
	lainkaan	vähän			paljon		
Helpottanut tiedolla johtamista	1	2	3	4	5	6	7
Kunnan palvelujen pitkäjänteinen suunnittelu	1	2	3	4	5	6	7
Talouden ja hyvinvoinnin samanaikainen tarkastelu	1	2	3	4	5	6	7
Ihmiisiin kohdistuvien vaikutusten ennakoarviointi	1	2	3	4	5	6	7
Kuntalaisten osallisuuden toteutuminen	1	2	3	4	5	6	7
Järjestöjen palvelujen ja muun tuen näkyväksi tekeminen kunnassa	1	2	3	4	5	6	7
Kuntalaisten tarpeiden parempi tuntemus	1	2	3	4	5	6	7
Palveluvajeiden havaitseminen	1	2	3	4	5	6	7
Eri hallintokuntien yhteistyön pulmien paikantaminen	1	2	3	4	5	6	7

Taloudellisten vaikutusten seuranta

23. Arvioidaanko alueellanne jonkin terveystalouden kustannusvaikutuksia?

1 ei

2 kyllä, minkä palvelun? _____

3 en osaa sanoa

24. Onko alueellanne tehty tietoisia strategisia valintoja siirtää toiminnan painopistettä ehkäisevään toimintaan?

1 ei

2 kyllä, missä asioissa? _____

3 en osaa sanoa

25. Onko ehkäisevää toimintaa suosiviin valintoihin varattu erillistä resurssia?

1 ei

2 kyllä, mihin ja millaisia resursseja? _____

3 en osaa sanoa

26. Seurataanko alueellanne ehkäisevän toiminnan taloudellisia vaikutuksia?

1 ei

2 kyllä, minkä palvelun? _____

3 en osaa sanoa

27. Miten ehkäisevän toiminnan taloudellisia vaikutuksia seurataan?

28. Näkyvätkö ehkäisevään toimintaan tehdyt satsaukset säästöinä alueenne muissa palveluissa tällä hetkellä?

1 ei

2 kyllä, missä konkreettisesti? _____

3 en osaa sanoa

Yhteispalvelut

Yhteispalvelulla tarkoitetaan sopimukseen perustuvaa, vähintään kahden viranomaisen avustavien asiakaspalvelutehtävien hoitamista yhteispalvelupisteessä.

29. Ovatko yhteispalvelupisteet mielestänne toimiva ratkaisu palvelujen saatavuuteen julkisen toimipisteverkoston supistuessa?

1 ei; miksi ei? _____

2 kyllä; miksi? _____

3 en osaa sanoa

30. Onko alueenne terveystoimi mukana yhteispalvelupisteessä?

- 1 alueellamme ei ole yhteispalvelupistettä
- 2 emme ole mukana
- 3 olemme olleet aiemmin mukana, mutta olemme vetäytyneet toiminnasta
- 4 emme ole vielä mukana, mutta on tehty päätös osallistua
- 5 olemme mukana

31. Millaiseksi arvioitte alueellanne toimivan yhteispalvelupisteen / -pisteiden **toimivuuden** perusterveydenhuollon näkökulmasta?

	huono					hyvä				
Tällä hetkellä	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Neljän vuoden kuluttua	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

32. Miten perusterveydenhuollon palvelut soveltuvat mielestänne yhteispalvelupisteisiin?

huonosti					hyvin				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

33. Tulisiko yhteispalvelupisteen mielestänne tarjota asiakkaille kokonaistilanteen kartoitusta ja ohjausta soveltuviin palveluihin?

- 1 ei
- 2 kyllä; millaista? _____

Joissakin yhteispalvelupisteissä on sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaa, esimerkiksi tiedottamista, tapahtumia teemapäivien ja -viikkojen aikana sekä neuvontapalveluja.

34. Miten **sosiaali- ja terveysjärjestöjen** toiminta soveltuu näkemyksenne mukaan yhteispalvelupisteisiin?

- 1 ei juuri sovellu
- 2 soveltuu jossain määrin
- 3 soveltuu hyvin
- 4 en osaa sanoa

Nuorten ohjaus- ja palveluverkostot

35. Mikä taho kantaa arvionne mukaan tällä hetkellä alueellanne eniten vastuuta nuorten tilanteesta?

Vuoden 2011 alussa voimaan tulleen nuorisolain mukaan kunnassa tulee olla **nuorten ohjaus- ja palveluverkosto**, johon kuuluvat opetus-, sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimen sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat. Verkoston tehtävänä on mm. koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista ja arvioida nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi.

36. Onko alueellenne perustettu nuorisolain edellyttämä nuorten ohjaus- ja palveluverkosto?

- 1 ei
- 2 kyllä

37. Miten arvioitte yhteistyön eri viranomaisten kesken toimivan alueenne nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa?

ei lainkaan		huonosti			hyvin			en osaa sanoa	
1	2	3	4	5	6	7			

38. Missä määrin alueenne nuorten ohjaus- ja palveluverkostosta on tähän mennessä ollut arvionne mukaan hyötyä alueenne nuorille?

ei lainkaan		vähän			paljon		en osaa sanoa	
1	2	3	4	5	6	7		

39. Missä asioissa verkostosta on ollut alueenne nuorille erityistä hyötyä?

40. Miten arvioitte seuraavien nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävien toteutuneen tähän mennessä alueellanne?

	ei lainkaan		vähän			paljon		en osaa sanoa	
	1	2	3	4	5	6	7		
Koottu tietoa nuorten kasvu- ja elinoloista	1	2	3	4	5	6	7		
Arvioitu tuotetun tiedon pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi	1	2	3	4	5	6	7		
Edistetty nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista	1	2	3	4	5	6	7		
Edistetty nuorille suunnattujen palvelujen vaikuttavuutta	1	2	3	4	5	6	7		
Suunniteltu ja tehostettu yhteisiä menettelytapoja nuorten palveluihin ohjautumiseksi	1	2	3	4	5	6	7		
Suunniteltu ja tehostettu yhteisiä menettelytapoja nuorten palvelusta toiseen siirtymiseksi	1	2	3	4	5	6	7		
Suunniteltu viranomaisten yhteisiä menettelytapoja tietojenvaihdon sujuvoittamiseksi nuorten palveluissa	1	2	3	4	5	6	7		

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen rooli palveluissa ja muussa tuessa

41. Millaiseksi arvioitte seuraavien tahojen nykyisen merkityksen kansalaisten hyvinvoinnin toteuttamisessa ja millaiseksi arvioitte sen muodostuvan tulevaisuudessa vuoteen 2020 mennessä?

NYKYINEN MERKITYS					TULEVA MERKITYS					
pieni		suuri				pieni		suuri		
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	omatoimisuus/itseapu	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	oma perhe	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	vertaistuki	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	järjestöjen muu vapaaehtoistoiminta	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	järjestöjen palvelut	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	seurakunnat	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	sosiaalialan yksityiset yritykset	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	terveysalan yksityiset yritykset	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	Kela	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	kunnan sosiaalitoimi	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	kunnan terveystoimi	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	kunnan koulu- / opetustoimi	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	kunnan asuntotoimi	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	kunnan nuorisotoimi	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	kunnan tekninen toimi	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	TE-toimisto	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	työvoiman palvelukeskus	1	2	3	4	5
1	2	3	4	5	yhteispalvelupiste(et)	1	2	3	4	5

42. Tunnetteko alueellanne toimivia sosiaali- ja terveysjärjestöjä?

- 1 kyllä, osaan nimetä useita
- 2 osaan mainita ainakin yhden järjestön
- 3 en osaa nimetä alueellani toimivia sosiaali- ja terveysjärjestöjä

43. Onko alueenne terveystoimella yhteistyötä sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa?

- 1 ei lainkaan
- 2 jossain määrin
- 3 runsaasti
- 4 en osaa sanoa

44. Miten sosiaali- ja terveysjärjestöt mielestänne edistävät seuraavia asioita alueellanne?

	ei							en osaa
	lainkaan	vähän				paljon	sanoa	
Edustamiensa ryhmien julkisten palvelujen laadun valvonta	1	2	3	4	5	6	7	
Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen kohderyhmille	1	2	3	4	5	6	7	
Vaikuttaminen palvelujen kehittämiseen paremmin kuntalaisten tarpeita vastaaviksi	1	2	3	4	5	6	7	
Kuntalaisten äänen välittäminen päätöksentekoon	1	2	3	4	5	6	7	
Tiedon, neuvonnan ja ohjauksen tarjoaminen kuntalaisille	1	2	3	4	5	6	7	
Terveyden edistäminen	1	2	3	4	5	6	7	
Sosiaalisten ongelmien ehkäisy	1	2	3	4	5	6	7	
Osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen	1	2	3	4	5	6	7	
Samassa elämäntilanteessa olevien keskinäinen tuki (vertaistuki)	1	2	3	4	5	6	7	
Työmahdollisuuksien tarjoaminen vaikeasti työllistyville	1	2	3	4	5	6	7	
Virkistys- ja harrastustoiminnan tarjoaminen	1	2	3	4	5	6	7	

45. Hankitaanko alueellanne terveystoimintaa järjestöiltä (yhdistykset, säätiöt)?

- 1 ei
- 2 kyllä
- 3 en osaa sanoa

46. Ylittyykö jossain yksittäisessä järjestöiltä tehdystä terveystoimintahankinnassa **750 000 euroa**?

- 1 ei
- 2 kyllä; missä palveluissa? _____

3 en osaa sanoa

47. Jääkö jossain yksittäisessä järjestöiltä tehdyssä terveystalvuhankinnassa kokonaishankintahinta **500 000–750 000 euron välille?**

1 ei

2 kyllä; missä palveluissa? _____

3 en osaa sanoa

48. Jääkö jossain yksittäisessä järjestöiltä tehdyssä terveystalvuhankinnassa kokonaishankintahinta **200 000–500 000 euron välille kolmen verovuoden aikana?**

1 ei

2 kyllä; missä palveluissa? _____

3 en osaa sanoa

49. Jääkö jossain yksittäisessä järjestöiltä tehdyssä terveystalvuhankinnassa kokonaishankintahinta **alle 200 000 euron kolmen verovuoden aikana?**

1 ei

2 kyllä; missä palveluissa? _____

3 en osaa sanoa

50. Mitä muita asioita haluaisitte vielä nostaa esille?

Lämmin kiitos vastauksestanne!

Pyydämme palauttamaan täytetyn lomakkeen oheisella vastauskuorella viimeistään 3.1.2014